Nr 146

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 11 Grudnia v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg d. 30 listopada.

(z Gazety Journal de St. Petersbourg.)

Nayjaśnieyszy Dwór Cesarski przywdział wielką żałobę zwyczayną, zaczynającą się od dnia 27, tymczasem, nim będzie postanowiono ostatecznie względem podziału wielkiey żałoby na kwartały i stopnie. Codzień nabożeństwo żałobne odprawia się w Cerkwi katedralney Nayświętszey Panny Kazańskiey i we wszystkich kościołach, do których ustawicznie zbiera się wielkie zgromadzenie wiernych, którzy przychodzą u podnoża Oltarzów Pańskich, złożyć hołd łez swoich i modłow za Oyca, odebranego ich miłości.

Dla zachęcenia przemysłu i handlu miasta *Taganrogu*, N. C. J. ALEXANDER, raczył nadać temu miastu, przez Ukaz z dnia 4 listopada, do Rządzącego Senatu wydany, takie przywileje, jakie ma miasto *Odessa*.

Na przełożenie ministra skarbu, stosownie do zdania Komitetu ministrów potwierdzonego przez N. C. J. ALEXANDRA, dnia 30 września, dozwolono cudzoziemcóm, w miastach uprzywilejowanych Nowo-rossyyskich, prowadzić handel cząstkowy, zapisawszy się do trzeciey gildy, nie używając dobrodzieystw, pozwolonych negecyantom cudzoziemskim.

Przez Ukaz pod 20 listopada, Rządzący Senat ogłosił o uznaniu: P. *Van der Vliet*, konsulem austryackim w *Moskwie*; P. *Milante*, Konsulem jeneralnym sardyńskim w *Odessie* i P. Jerzego *Stressow*, wice-konsulem hiszpańskim w *Rydze*.

PRUSSY.

Berlin dnia 25 listopada.

(z Journ. de St. Petersb.)

Ostatni numer zbioru praw zawiera rozkazy gabinetow przeslane przez Króla do Rady stanu, w brzmieniu następującem: „Gdy minister stanu, *Schuckmann*, z przyczyny innych zatrudnień urzędowych, nie może przyjąć prezydencyi w Radzie stanu, którą mu rozkazem d. 1 marca 1824, po śmierci ministra stanu Hrabiego *Bülowa* powierzyłem; przeto poruczyłem ją tymczasowie Xiążęciu *Karolowi Meklemburgskiemu*, który, podług mojey chęci, sprawować będzie ten urząd, i o tém uwiadamiam ninieyszém Radę stanu. *Berlin d. 31 września* 1825.

Podpisano: *Fryderyk Wilhelm.*

„Ponieważ zmiany, zaszłe w wydziałach Rady stanu, przez wyyście z nich wielu członków, skłoniły mię, na mocy rozdziału 9 urządzenia Rady stanu, uczynić nowe przeznaczenie jey członków, które w załączeniu przesyłam; rozkazuję przeto, ażeby przy końcu posiedzeń rocznych Rady stanu podano pod roztrząśnienie pytanie: czy wydziały pozostaną w stanie dawnieyszym, lub czyli mają bydź odmienione? Oprócz tego uwiadamiam Radę stanu, iż do zasiadania w niey wezwałem rzeczywistego radcę taynego rządowego, Hrab. *Hardenberga*, rzeczywistego radcę taynego sprawiedliwości *Sacka*, rzeczywistego radcę taynego rewizyy, *Fischenih*, i prezydenta *Goldbecka*; zelecając, ażeby niezwłócznie byli wprowadzeni do sprawowania swych obowiązków. *Potsdam* d. 8 listopada 1825 r.

Podpisano: *Fryderyk Wilhelm.*

Nowy skład wydziałow Radcy Stanu.

Ministeryum stosunków zewnętrznych: marszałek polny hrabia *Gneisenau*, jenerał piechoty *Knesebek*, minister stanu *Brockhausen* rzeczywisty tayny radca poselstwa *Ancillon*. *Ministeryum woyny*: marszałek polny hrabia *Gneisenau*, jenerał piechoty *Knesebeck*, jenerał porucznik *Müffling*, jenerał porucznik *Schöler*, intendent jeneralny *Ribbentrop*. *Ministeryum sprawiedliwości*: rzeczywisty radca tayny *Komptz*, prezydent *Sethe*, radca tayny poselstwa *Eichhorn*, radca tayny sprawiedliwości *Sack*, radca tayny sądowy *Müller*, radcy tayni rewizyi *Savigny* i *Fischenich*. *Ministeryum skarbu*: mianowanie prezydenta wydziału odkłada się: tayny radca stanu *Stägmann*, rzeczywisty radca tayny skarbu *Maossen*, rzeczywisty radca stanu rządowy *Kunth*, pierwszy prezydent *Schönberg*. *Ministeryum handlu*: minister stanu *Brockhousen*, rzeczywisty tayny radca sprawiedliwości, *Diederichs*, rzeczywiści radcy tayni rządowi *Hoffmann*, *Kunth*, radca tayny skarbu *Beuth* *Ministeryum stosunków wewnętrznych*: jenerał porucznik *Muffling*, rzeczywiści radcy tayni hrab. *Hardenburg*, *Köhler*, pierwszy prezydent *Schönberg*, radca tayny rządowy *Berhnauer*, prezydent *Goldbeck*. *Ministeryum religii i wychowania publicznego;* minister stanu *Brockhausen*, arcy biskup hrabia *Spiegel*, radca tayny rządowy *Nicolovius* rzeczywisty radca tayny sprawiedliwości *Diederichs*, biskup Dr. *Eylert*.

Potsdam d. 8 listopada 1825 r.

Podpisano: *Fryderyk Wilhelm.*

(z Gazety Warszawskiey).

— *Dnia 8 grudnia.* —

Rząd nasz oświadczył, iż chcąc wspierać wysadzanie dróg sztucznych drzewami owocowemi, udzieli na nie osobom prywatnym i gminom prawa własności, jeżeli osadzenie własnemi podeymą kosztami, i innym stosownym poddadzą się warunkom. Droga ośm mil, z *Wittembergo* do *Halli*. już jest wysadzoną.

Policya czuwająca nad bezpieczeństwem mieszkańców przeciwko rabunkom, kradzieży i oszustwu, znacznie teraz w Niemczech ulepszoną została, przez skrócenie prawdziwie zbytecznych formalności, jakie w gwałtownych nawet przypadkach, między drobnemi, a tak licznemi Państwami Rzeszy Niemieckiey, istniały. Dawniey zbrodniarz, przechodząc granice kraju, gdzie zbrodnią popełnił, stawał się niejako bezpiecznym; bo nim ukończyły się korrespondencye o jego wydanie, on tym czasem do innego znowu przeniosł się kraju. Co gorsza, były nawet niektóre kraje, gdzie winowayca mógł otwarcie na opiece rządu polegać. Temu wszystkiemu już zapobieżono. Zbiegły zbrodniarz, może teraz bydź wszędzie ściganym, bez względu, do którego należy kraju. Bez trudności wydawanie ich następuje władzom właściwym; a rządy dążą wspólnie do tego, ażeby, ile możności, wytępić w swych krajach włóczęgów, dotąd jeszcze w znaczney liczbie po Niemczech snujących się.

W roku 1525 a zatem przed 300 laty, Prussy, należące wtedy do Zakonu Teutońskiego, zostały zamienione przez Margrabiego *Albrechta Hohenzollern*, ówczasowego W. Mistrza, z domu *Anspach*, w Xięztwo świeckie, pod prawem lenności Polski, przez co założył on niejako pierwszy węgielny kamień, teraźnieyszey wielkości Pruss: wtedy już bowiem ze strony Elektora Brandeburskiego starano się o otrzymanie także lenności nad tym krajem. Szczególniey zaś ważnym jest ten wypadek dla dawnego Xięztwa Pruskiego, przez to, iż *Albrech*, składając płaszcz zakonny, przyjął wiarę luterską.

Austrya:

Wiedeń dnia 30 listopada.
(*z Gazety Warszawskiey*)

Hrabia *Magnis*, szambelan i właściciel dóbr *Strasznic*, w Morawii, znany już chwalebnie z wystawionego pierwszego w Morawii mostu łańcuchowego, kazał teraz wystawić dom mieszkalny, od ognia zupełnie zabezpieczony, w którym nic drzewa nie użyto. Cały dom ma 63 stóp długości, a 33 szerokości; na same wiązanie dachu wypotrzebowano 32 cetnarów kutego żelaza. Nowy ten sposób stawienia domów, oprócz bezpieczeństwa od ognia, tę jeszcze ma korzyść, iż zapewnia prawie wieczną trwałość i niezmienność wartości materyału, do dachu użytego, który nadto 9 razy jest lżeyszy, niż dachy zwyczayne. W naygorszym razie dachy takie kosztują dwa razy tyle, co zwyczayne.

Nadeszła tu ze Stambułu urzędowa wiadomość, że Kapudan Basza, zwiodłszy floty Greckie, ominął je, spokoynie zawinął do Nawarinu, i całe woysko egipskie dnia 5 listopada na ląd wysadził.

Niemcy:

Od brzegów Menu dnia 2 Grudnia.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Angielski jenerał-porucznik, *Hudson-Lowe*, przejeżdżał d. 27 z. m. przez *Norymbergę*, udając się na *Wiedeń* i *Stambuł* do wyspy *Ceylon*, gdzie będzie wielkorządcą. Rodzinę swoję zostawił w *Paryżu*.

Król Jmć Bawarski nadał baronowi *Cotta* i wspólnikowi jego *Church*, wyłączny na lat 12 patent swobody do żeglugi statkami parowemi na rzekach w Bawaryi.

Gazeta wychodząca w *Karlsruhe* umieściła następujący artykuł: „Szkodliwe dla krajów niemieckich spadnienie ceny wełny było spodziewanym skutkiem dawnieyszego jey podniesienia się. Według oświadczenia ministra *Huskisson* w parlamencie, cło wchodowe od wełny zagraniczney w Anglii dla tego tylko niedawno zmnieyszono, aby rękodzielnicy niemieccy nie mieli korzyści wzięcia przewagi nad wyrobami wełnianemi angielskiemi, przez mnieyszą cenę swoich wyrobów. Kupcy angielscy pojęli prędko plan rządu swego, i nietylko skupowali surową wełnę, lecz nawet tanie wyroby wełniane, aby zupełnie i prędko osiągnąć cel zamierzony. Podobnież postąpiono z bawełną, którą także surową drożey kupowano, a wyroby z niey, według dawnieyszey ceny, lub nawet znacznie taniey, przedawano. Z powodu tey wielkiey spekulacyi, zdarzyło się wprawdzie w Anglii kilka bankructw, co się jednak w wielkim celu nie uważa. Tym sposobem tysiące warsztatów sukienniczych niemieckich podupadło, niemogąc kupować drogiego materyału, a wyrobów swoich ze stratą przedawać. Mnieysze fabryki wyrobów bawełnianych doznały także, mniey więcey, podobnego losu. Taki jest pierwszy momentalny skutek urządzeń celnych angielskich i uznania krajow południowo-amerykańskich przez Anglią. Przezorni kupcy angielscy starają się, aby wcale nic, a przynaymniey tak mało, ile bydź może. sprowadzono płodów niemieckich do owych krajów. Anglicy są panami tamecznych targów, i usiłować będą, aby się wszędzie usadowili, używając do tego sposobów, na które już gazety amerykańskie mocno utyskują.

Anglia.

Londyn d. 26 listopada.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Listy z *Vigo* pod d. 5 b. m. donoszą, iż na dnie morskiem znaleziono już 6 okrętów, a d. 7 b. m. miało się zacząć wydobywanie utonionych rzeczy za pomocą dzwonu do zanurzania się w wodzie.

W roku 1808 postanowiono w Zjednoczonych Stanach Ameryki półnoeney zrobić kanał mający przeszło 500 mil długości, dla połączenia wielkich jezior zachodnich i północnych z morzem Atlantyckiem. Zamysł ten uważano z początku za sen. Tymczasem wielkie to dzieło zostało ukończone. Dnia 26 października pierwszy okręt wszedł z jeziora *Erie* na ten kanał: wystrzelono natychmiast z działa postawionego nad jeziorem w *Buffalo*. Strzelano potem koleyno z innych dział, rozstawionych w pewney odległości na całey drodze do *Nowego-Yorku*, a ztamtąd do *Sandy Hook*. Wspomniony okręt miał d. 4 listopada przybyć do *Nowego-Yorku*, gdzie czyniono przysposobienia do wielkiey z tego powodu uroczystości.

Żadne miasto w Zjednoczonych Stanach półnoeney Ameryki tak prędko nie wzrosło, jak *Baltimore* w prowincyi *Maryland*. Założone w roku 1721 we sto lat potém liczyło 61,627 mieszkańców, a teraz ma ich 70,000. W roku 1805 wywieziono ztamtąd towarów za 27 mil. 718,960 dolarów. W okolicy znayduje się 168 fabryk, między któremi 13 przędzarni wełny zatrudnia 2,800 robotników. Machiny parowe użyte do tamecznych fabryk mają siłę 2360 koni. Wystawione tam niedawno Ateneum długości 117 stóp, a 81 szerokości, ma kilka obszernych sal i bibliotekę.

Kanclerz skarbowy wydał okolnik do znakomitszych właścicieli wsi i dzierżawców, aby mu oświadczyli zdanie swoje, w jakimby sposobie można odmienić dotychczasowe prawa zbożowe.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Od czasu wydaney odezwy Króla angielskiego, względem zachować się winney neutralności w woynie greków z Turcyą, i od czasu przybycia greckich deputowanych do Londynu, nie wspominano prawie w gazetach tuteyszych o szczegółach, któreby się do przedmiotu tego ściągały. Z prywatnych wieści dowiadujemy się, że wspomnieni deputowani na swoje piśmienne podania, dotychczas żadney odpowiedzi urzędowey nie otrzymali; mieli jednak prywatne wysłuchania u kilka osób z bióra spraw zagranicznych; lecz resultat narad nie jest wiadomy. Pobyt ich w Londynie przedłuży się zupełnie na czas nieoznaczony, a przynaymniey dopóty, dopóki nowy poseł angielski (udający się do Stambułu względem uczynić się mających Porcie propozycyi) depeszów nie nadeszle.

Statek parowy angielski, towarzyszący naynowszey wyprawie egiptskiey, nazywa się London Engineer. Inny w Alexandryi zbudowany, przestał bydź do żeglugi zdatnym. Cała wyprawa kosztować ma baszę egiptskiego 50,000,000 piastrów, czyli wartość 100,000 pak bawełny.

List z Madras zapewnia, że jenerał birmański *Maha Bunduhla*, który pod Donnabew zginął nie kto inny był, tylko dawny angielski major *Carrol* (jak mówią syn naturalny margrabiego *Hastings*) wymazany z kontroli przed rokiem, za niektóre przestępstwa.

Okręt hiszpański Azya, który się niedawno poddał rządowi mexykańskiemu, nazywa się teraz „Kongres mexykański.“

Donoszą z Mexyku, że dnia 23 lipca odbyło się pierwsze przygotowawcze posiedzenie ogólnego kongressu, który, jak wiadomo, na dzień 1 sierpnia nadzwyczaynie był zwołany.

Poseł przy rządzie kolumbiyskim P. *Molina* zawarł traktat przymierza między rządem kolumbiyskim i krajem, od którego jest wysłany.

Kongres postanowił prawie jednomyślnie ko-

sztem rządu zaprowadzić mennicę i stawiać gmachy na jey umieszczenie.

Francya.

Paryż dnia 3 grudnia.

(*z Monitora Warszawskiego*).

— Dnia 29 z. m. Baron *Werther*, nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister pruski złożył naszemu Królowi na udzielném wysłuchaniu list swojego Monarchy, donoszący o szczęśliwém powiciu córki przez Xiężnę Pruską Wilhelminę.

— Pan *Lafitte* zostaje teraz w związku codo interessów z Panem Villele i ma udział w jego skarbowych interessach. Ten bankier, który grał tak wielką rolę i był naczelnikiem tak możnego stronnictwa, stanął na szczycie swojego politycznego zawodu. Gdyby dziś przy wyborze stanął na czele nowych kandydatów, nie znalazłby więcey nad 4 głosy w stronnictwie, którém sam kierował. P. *Terneaux* wystawia obraz wcale przeciwny, myśli wprawdzie po ministeryalnemu, lecz zdaje się skłaniać do arystokracyynego stronnictwa, do czego mogło się wiele przyczynić przybycie haitańskiey pożyczki, bez publiczney licytacyi, kompanii Pana Lafitte.

— Donieśliśmy wczoray mówi Dziennik Gwiazda, o słabości Pana *Constant*, podług doniesień, któreśmy za dokładne poczytali. *Konstytucyonista* twierdzi, że ta wiadomość nie jest ugruntowana. Jeżeliśmy byli zwiedzeni, śpiesznie prostujemy nasz błąd.

— Pogrzeb jenerała *Foy* był nader wspaniały. Natłok był ogromny; na bulewarach zebrało się do 100,000 ludzi. Okoliczność, że ten jenerał i za Bonapartego do oppozycyi należał, zgromadziła tu ludzi prawie wszystkich stronnictw.

— Po jednem zwycięztwie Bonapartego jenerał *Foy* był na obiedzie danym przez oficerów. Wniesiono toast za zdrowie Cesarza; sam tylko jenerał Foy nie spełnił go. Naprózno go wzywano do picia: „Nie mam pragnienia,“ odpowiedział.

(*z Gazety Warszawskiey*)

Zmarły jenerał *Foy* urodził się w *Ham*, w Departamencie *de la Somme* d. 3 lutego 1775. Był jeszcze w drugiey klassie w szkołach w *Soissons*, gdy rewolucya wybuchnęła. Oyciec oddał go do szkoły artylleryi w *la Fère*, gdzie pilnie przykładał się do matematyki. Po odbytym z zaletą popisie udał się roku 1791 do szkoły oficerów w *Chalons* nad *Marną*, a w kilka miesięcy potém otrzymał stopień porucznika w 3cim półku artyleryi. Odbył kampanije roku 1792, i 1793 we Flandryi i Belgium. Po odwrócie z Belgium, został mianowany Porucznikiem artylleryi konney, a wkrótce kapitanem. W roku 1794 kommissarz konwencyi *Lebon* kazał go uwięzić za to, iż się przeciw teyże konwencyi oświadczył; dzień 19sty Thermidora ocalił mu życie. Podczas kampanii w latach 1795, 1796 i 1797 służył pod dowództwem *Moreau* i *Desaix* w woysku reńskiém w stopniu szefa szwadronu, i popisał się w wielu zdarzeniach. W roku 1799 zostawał jeszcze w tym samym stopniu pod sprawą *Oudinota*, i dowodził dwoma bateryami artylleryi konney. Na polu bitwy pod *Zurich* otrzymał stopień jenerała adjutanta. Odbył potém kampanije roku 1800 i 1801 w Szwaycaryi i we Włoszech. Podczas woyny roku 1803 przeciw Anglii otrzymał w stopniu pułkownika dowództwo bateryy pływaiących, które broniły brzegów. W tym czasie *Bonaparte* dążył do monarchii; *Foy* okazał z niejakim zapałem swóy opór zamysłowi temu, a gdy w roku 1804 był w *Paryżu*, gdzie się naówczas znaydował *Moreau*, który zawsze okazywał mu wielką przyjaźń, z powodu sprawy przeciw temu jenerałowi, kazano także uwięzić *Foy*, co jednak nie nastąpiło, albowiem poprzedzaiącey nocy wyjechał do obozu pod *Utrechtem*. Odbył kampanią roku 1805. W roku 1807 został posłany do Turcyi dla objęcia dowództwa nad korpusem 1270 kanonierów, posłanym przez *Bonapartego* Sułtanowi *Selimowi*; z powodu atoli rewolucyi nastąpioney w Turcyi, nie mógł uskutecznić danego zlecenia. Mimo tego jednak odprawił zamierzoną podróż, i służył w woysku tureckiém, mając sobie poleconą obronę Dardanellów. Udał się potém do woyska w Portugalii, i od czasu bitwy pod *Viniero*, aż do bitwy pod *Waterloo* walczył ciągle przeciw anglikom. — Roku 1808 mianowany jenerałem brygady służył w Hiszpanii, i odznaczał się zawsze, ile razy miał sposobność. W roku 1814 d. 14 lutego został niebezpieczne raniony kulą karabinową w bitwie pod *Orthez*, i znaydował się jeszcze w obozie, gdy Król *Ludwik* odprawił swóy wjazd do *Paryża*. Monarcha ten mianował go jenerałem inspektorem 14stey dywizyi woyskowey. W epoce d. 20 marca 1815 był w *Nantes*. W bitwie pod *Waterloo* dowodził dywizyą. W roku 1819 został wyznaczony do inspekcyi piechoty 2giey dywizyi woyskowey, i obrany deputowanym z Departamentu *Aisne*. Należał do strony oppozycyyney, i był jednym ze znakomitszych mówców.

Zbierana tu składka na podarunek dla dzieci zmarłego jenera *Foy* wynosi dotąd 127,647 franków. Pan *Lafitte* dał 50,000 fr., Pan *Perrier* 20,000 fr., Pan *Delessert* 10,000 fr. i t. d. Pomiędzy osobami, które szły za ciałem wspomnionego jenerała, uważano marszałków *Oudinot* i *Marmont*, jenerałów *Dejean*, *Damas*, *Excellmans*, *Augereau*, Xiążęcia *Choiseul*, Parów *Barbe-Marbois* i *Simeon*, 80cioletnich starców, Panów *Chateaubriand*, *Lafite*, i malarza *Vernet*, który po śmierci tego jenerała zrobił jego wizerunek. Zpomiędzy cudzoziemców, uczony *Alexander Humboldt*, towarzyszył także orszakowi pogrzebowemu. Pierwsza kompanija grenadyerów 3go legijonu gwardyi narodowey Paryzkiey miała krepę na ręku.

(*z Gazety Börsen Halle*).

Na dzisieyszém posiedzeniu Królewskiego nadwornego Sądu, wydawca gazety *Constitutionel*, uznany został za niewinnego.

Minister spraw duchownych mianował Johna *Tilt* na wakujący urząd bibliotekarza przy Sorbonnie; ten mąż dnia 29 lipca przeszedł w *Londynie* z wyznania ewangelickiego na rzymskie.

Dnia 30 rano przywiózł goniec z Lisbony do rządu wiadomość, że Król (teraz Cesarz) Portugalski potwierdził d. 15 traktat z Brezylią.

Król Jmć ustanowił majorat z tytułem Barona dla P. *Thenard*, członka akademii nauk.

Gazeta *lisbońska*, pod dniem 19 listopada przytacza listy z *Rio-Janeiro*, podług których Austrya i Francya układają się teraz o traktaty handlowe z Brezylią. (*J. d. D.*)

Hiszpanija.

Kadyx d. 8 listopada.

(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Pan *Botti*, nowy intendent tuteyszy, nieprzestaje oddalać urzędników nie tylko w tuteyszém mieście, ale i w okolicach do jego okręgu należących.

Jenerał *Laserna*, były wice-Król Peru, mieszka teraz w rodzinnem mieście swojém Xerez, gdzie żyje bardzo prywatnie i skromnie.

Donoszą z Lisbony, że tam odebrano wiadomości z Brezylii, do dnia 2 września dochodzące. Donoszą w nich, że miasto Montevideo, otacza coraz ściśley pułkownik *Fructuoso Ribeira*; że woysko jego powiększa się codziennie; i że lękano się ażeby miasta nieopanował. Potęga morska brezyliyska, pod Montevideo znaydująca się, składa się z 2 fregat, 2 okrętow wojennych i kilku zbroynych felukow. Anglicy mają tam 2 okręty wojenne, 3 fregaty, 1 korwetę, i 1 bryg; francuzi 2 fregaty, 2 korwety i 2 brygi.

Pan *Zea* mianowany został posłem do dworu saskiego.

NORWEGIA.

Chrystiania 18 listopada.

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Życzeniem było ostatniego zgromadzenia seymoweg, (Storthing), aby rząd, norwegskiey Finlandyi śledzenie nakazał, jakieby swobody handlu i żeglugi Norwegii na morzu białem wyjednane bydź mogły, jakich wolności handlowych miastu Bodoe użyczyćby należało etc. W skutku wyznaczona była przeszłego miesiąca kommissya, która z przybraniem urzędników z rozmaitych okolic i znawców, po dokonaniem śledztwie, życzenie seymu rozważy i stosowne środki poda.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Wszystkie mowy jenerała *Foy*, wyydą niebawnie z druku, we dwóch tomach zebrane; dołączony będzie jego wizerunek i *fac simile* jego podpisu.

Dnia wczorayszego, podczas wystawienia sztuki *Leonidas*, uważano w loży Xięcia *Orleanu*, młodego Greka; sądzą że to był syn *Kanarisa*.

W tych dniach zleciał w Paryżu mularz z rusztowania na dachu jednego z naywyższych domów, ale tak szczęśliwie, że upadł na pojazd, właśnie w tey chwili przejeżdżający, i nieskaleczył się.

Dnia 18 listopada publiczność we *Lwowie* słuchała z ukontentowaniem grającegn na skrzypcach Pana *Felixa Lipińskiego*, brata sławnego *Karola Lipińskiego*. Obsypano go licznemi oklaskami. Grał waryacyą brata z *Gadür* na kwartet, która to ma do siebie, iż dobrze odegraną bydź nie może, chyba przez takiego, który wszystkie przymioty prawdziwego artysty w sobie połączył.

Wychodząca w *Halli Powszechna Gazeta literacka*, donosząc o zgonie zmarłego w *Krakowie* Protessora Astronomii *Józefa Łęskiego*, przydaje: „Umieszczał on różne rozprawy w naszey Powszechney Gazecie literackiey.“

W rocznikach budowy okrętów zasługuje na szczególnieyszą uwagę, że w Londynie w jednym tygodniu na jednymże warsztacie zbudowano i spuszczono na wodę dwa wielkie i piękne okręty, mające płynąć do wschodnich Indyy, i do jednego właściciela należące.

Jeden ze statkow rybackich z Boulogne, we Francyi, znalazł w morzu 3 kotwice; na jedney był rok 1470, a na dwóch drugich rok 1640. Należały zapewne do okrętow wojennych, które w bitwach morskich zostały zatopione.

Dnia 10 listopada widziano zrana w Stargardzie, w Prussach, słońce otoczno 5ciu słońcami pozornemi, co trwało półgodziny. Meteorologowie przepowiadają ztąd tęgą zimę.

Genueńska gazeta ogłosiła, że wkrótce do *Genui* przybędzie osoba, którą całe miasto przyymie z nadzwyczayną radością, o którey cała Europa mówi, która zwiedziła wszystkie stolice, która zyskała pochwały prawie wszystkich Monarchów, którą i lud pospolity uwielbia, którą powielekroć uwieńczonych, dla którey poeci pisali ody, która zbierała skarby a razem hoynie wspierała nieszczęśliwych, którą nazywają cudem kunsztu, czarującą, zaymującą, zachwycającą, która etc. etc. słowem jest to Pani *Katalani!*

Dnia 17 b. m. policya w *Glasgowie* dowiedziała się, iż na kilku okrętach liwerpolskich jest 5 fas z trupami ludzkiemi dla kilku chirurgow w *Edymburgu*. Kazała te fasy zabrać a po otworzeniu, znaleziono w nich 12 trupów mezkich, kobiecych i dziecinnych. W każdey fasie było oraz wiele soli i trocin. Pochowano wkrótce wszystkie te trupy na cmentarzu. Od kilku miesięcy znaczną ilość takich fas przywieziono do *Glasgowa*, zkąd potém posłano do *Edymburga*.

Od 1 stycznia roku przyszłego wprowadzone będą w Anglii prawnie nowe wagi i miary: zmiany w tym względzie nie są bardzo wazne, głównieysze są te: zatrzymano dwa gatunki funta, funt *Troy* i funt *Avoir du poids*. Pierwszego używają tylko złotnicy, aptekarze i t. d. uważany iest zą jedność, i wazy 5,760 gran, których 7,000 potrzeba na funt *avoir du poids*. Cal sześcienny wody dystyllowaney, wazy $252,^{458}$ gran gdy barometr 30 cali okazuje, a termometr jest na 62° Fahrenheita. Miary długości, jako to: cale, stopy, mile, i t. p. zostają jak dawniey. Główne zmiany poczynione w miarach do rzeczy ciekłych. Nowy gallon zawiera 10 funtow *avoir du poids* wody dystyllowaney. Obeymuje przeto $227,^{27}$ cali sześciennych, gdy tymczasem teraźnieyszy gallon wing wina obeymował 231, a piwa 282. Takowy gallon mieć będzie 4 kwarty i 8 pint. Dwa gallony czynią 1 Pack a 8 trzeba na 1 Buschel. Nowy Buschel zaymuje $2218,^{46}$ cale sześcianne; dawny Winchester-Bushel obeymował $2150,^{24}$ cali sześciennych. Dla towarów które w kupach mierzone bydź muszą; np. wegle, kartofle, wapno, i t. p. Bnshel powinien bydź robiony w kształcie walca, i mieścić $19\frac{1}{2}$ cali średnicy wewnątrz. Trzy takowe Bushel czynią worek jeden, a 12 idzie na 1 Chaldron.

Czytamy w dziennikach New-Jork, pod dniem 1 listopada: P. *Troump* gubernator Georgii, który ściągnął na siebie uwagę przez swoje pogróżki o bliżkiem rozprzężeniu związku amerykańskiego, obrany został na tenże sam urząd znaczną większością głosów; współubiegał się z nim P. *Clark*.

Colombiano donosi, że Boliwar jest znowu obrany prezydentem Kolumbii, a doktor Christobal *Mendoza* wice-prezydentem.

Angielski wojenny Sloop *Scylla*, na kotwicy w przystani Cartagena stojący, znaczną część osady utracił przez żółtą febrę; kapitan Russel (z familii Bedford), pierwszy porucznik okrętowy, i kilku oficerów woyska lądowego nagle umarli. Fregata rzeczona poddaną została kwarantannie, i tém bardziey obawiano się zarazy, gdy jak wiadomo, cała kolumbiyska marynarka zebrać się miała w porcie Kartageny w celu tajemney wyprawy.

W Drukarni Dyecezalney Wileńskiey przy Kościele ś. Kazimierza będącey, wyszła z pod prassy Xiążeczka pod tytułem: „Zapowiedzenie powszechnego Jubileuszu.” Zawierająca urządzenia Zwierzchności, tak dla miasta Wilna, jako też dla całey Dyecezyi; rozmaite przestrogi i nauki do tegoż Jubileuszu ściągające się; jako też nabożeństwa w czasie onego spełniać się powinne.

Dozwala się drukować. W Wilnie dnia 9 grudnia 1825 roku. X. Jan Niedzwiecki Regens Sem. Dyec. Wileń. Cenzor Dyecezalny.

	Czas obserwacyi.	*Wysokość Barom.*	*Wys. Ther. Réau.*	*Wiatry.*	*Odmiana w powiet.*
Obserwacye meteorologiczne.	d. 10 godz. 8 z rana	28 cal. 0,2 lin.	+ 1,5 stopni.	Poludniowy.	Pochmurno
	d. 11 — — —	27 — 11,1 —	+ 1 — —	Południowy.	Pochmurno

Pozwolono drukować. *Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler*

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 146.

Wilno dnia 11 grudnia v. s. 1825 Roku.

UWIADOMIENIE.

O dalszém wychodzeniu DZIENNIKA WILEŃSKIEGO.

Dziennik Wileński, od początku swojego, zawsze był pismem, poświęconém naukom i literaturze. W miarę pomnażających się nowych gałęzi prac uczonych; jak np. teraz poszukiwania sławiańszczyzny i historyi krajowey; powszechnego wzięcia się, do przemysłu, fabryk, gospodarstwa wieyskiego, i t.d.; w czém wszystkiém, szukanie oświecenia z nauk przez pisma peryodyczne, stało się nieodbitą potrzebą wszystkich klass ludzi: tyle nowych w świecie wynalazków: utworzenie się tylu nowych towarzystw i instytutów: w miarę więc pomnażania się wiadomości i nowych przystosowań nauk, pomnażają się naukowe potrzeby publiczności; w miarę tegoż pomnażania się Dziennik Wileński, aby mógł stać się pismem użyteczniéyszém do potrzeb różnego stanu i powołania czytelników; wypada rzeczywista potrzeba je rozszerzyć, ile w kraju, gdzie żadne więcey pismo peryodyczne, naukowe, nie wychodzi.

Dla tych uwag, od początku roku następującego, 1826, Dziennik Wileński, bez odmiany w planie, w rozszerzoney tylko objętości, tojest: zamiast ośmiu, we czternastu i więcey arkuszach druku, z potrzebnemi do objaśnienia rycinami, wydawany będzie w takiém rozporządzeniu, ażeby różne gałęzie nauk i literatury, stateczniey mogły bydź w niém umieszczane, znaczniéysze zaymować mieysce i uniknąć częstego przerywania artykułów: nadto, żeby w niejaki sposob mógł zastępować niedostatek u nas pism peryodycznych, szczególnym poświęconych przedmiotom. Układ jego będzie w oddziałach następujących:

I. *Historya i Literatura.*

Oddział ten składać będą: *Historya dziejow ludzkich:* krajowa i obca, dawna i nowsza, spółcześne wypadki i materyały do historyi—*Żywoty* i *Biografije* osób historycznych, ludzi sławnych i uczonych— Archeologija— Statystyka — Jeografija — Podróże — Prawo — Oświecenie — Pedagogija— Filologija— Sztuka pisania— Wymowa— Ekonomija polityczna— Handel i Przemysł — Moralność — Dobroczynność — Recenzye i t. d.

II. *Literatura Nadobna.*

W oddziale tym objęte będą: powieści, anekdoty, listy, rozmowy, obyczaje i charaktery, różne rodzaje poezyi, tudzież doniesienia o czynach chwalebnych, cnotach rzadkich, przykładach poświęcenia się dla miłości bliźniego, i t. p.

III. *Umiejętności i Sztuki.*

Rozprawy i wyciągi z dzieł nowych, nowe doświadczenia, postrzeżenia, myśli, w matematyce, fizyce, chemii, historyi naturalney, architekturze, mechanice, astronomii, meteorologii, i t. d. napełniać będą ten oddział. W układzie ich zachowa się staranie, a żeby artykuły te mogły tworzyć dokładny zbiór nowych wiadomości, a czytelnik mógł postępować w naukach, równym krokiem z epokami wynalazkow i udoskonalenia.

IV. *Nauki Stosowane.*

Pod tym napisem obeymuje się praktyczne przystosowanie zasad różnych umiejętności do potrzeb społeczeństwa, a mianowicie: do rolnictwa, gospodarstwa, rękodzieł, sztuk, rzemiosł, i t. d. Tym końcem, z naynowszych i naylepszych źródeł; czerpane sposoby doskonalszego uprawiania ziemi i roślin, przerabiania płodów, korzystnieyszego ich użycia lub zbywania, tudzież: ogrodnictwo, leśnictwo; chów bydła, koni, owiec, ptastwa; opisy machin i narzędzi, ułatwiających pracę; opisy gospodarowania w różnych krajach i mieyscach; zakładow i instytutów rolniczych, technicznych, rzemieślniczych; fabryk, warstatow; zarząd majątkow; buchalterya, i inne, właściwe temu rzeczy, w oddziale tym znaydą dla siebie mieysce.

V. *Nowiny Naukowe.*

Tu się obeymą: 1) Doniesienia o stanie i czynnościach uniwersytetów, akademiy, towarzystw i różnych zakładow naukowych i publicznego użytku. 2) Nekrologi. 3) Doniesienia o wynalazkach, odkryciach, podróżach, postępach cywilizacyi, pomnieysze doniesienia statystyczne, i t. d. 4) Korrespondencya w rzeczach ważnieyszych dla literatury i nauk. 5) Doniesienia o nowych dziełach, wychodzących w kraju i za granicą. 6) Ogłoszenia różnych przedsięwzięć typograficznych, rytowniczych, litograficznych, o prenumeratach, subskrypcyach, i t. d.

Warunki Prenumeraty.

Dziennik Wileński wychodzić będzie ostatniego dnia każdego miesiąca.

Numer miesięczny obeymie do czternastu arkuszy druku.

Roczny zbiór zamknie się w siédmiu tomach.

Ryciny dodadzą się, ilekróć tego objaśnienie artykułow wymagać będzie.

Cena prenumeraty: bez przesyłania pocztą rubli srebr. siedm i pół, z przesyłaniem pocztą na całe państwo rossyyskie rubli srebrnych dziesięć.

Prenumerata przyymuje się tylko rocznie.

Prenumerować można: w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Głównego Poczt amtu i w Redakcyi. W innych zaś miastach, na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach pocztowych.

Wszelkie listy zapisują się do Redakcyi Dziennika Wileńskiego, na ulicy święto-jańskiey, w domu uniwersyteckim, pod N. 435, naprzeciw xięgarni uniwersytetu.

Uwiadamiają się oraz Szanowni Prenumeratorowie na Dziennik Wileński, którzy już do Expedycyi Gazetney Głównego Pocztamtu Litewskiego przysłali po rubli *ośm* na to pismo, iż póty nie otrzymają Numerów Dziennika, póki nie nadeślą po dwa ruble jeszcze, dopełniających ceny Dziennika na rok następny.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

2. Od Wileńskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż wymienionê w przyłączoney przy têm Wiadomości, Skarbowe majątki i czynszowe artykuły, w różnych powiatach wileńskiey gubernii położone, oddają się w arendowną dzierżawę z publicznych targow w tey Izbie dnia 27, 29 lutego i 3go mca marca następującego 1826 roku odbywać się mających; zawakowane na lat 12. a te które odebrane w przeszłych latach za nieakuratne wnoszenie należnego do Skarbu przez dzierżawców dochodu, równie i teraz, przeznaczone do oddania do upłynienia terminu tym nieakuratym dzierżawcom; artykuły zaś czynszowe na osóbnych warunkach, o których na początku targow objawiono będzie; a zatém życzący weyść w układy o te majątki i czynszowe artykuły, zechcą przybyć w oznaczonych terminach do tey Izby, sami lub przysłać plenipotentow, z dostatecznemi odpowiadającemi dwóletniemu dochodowi z tych majątkow, o które chcą weyść w układy, ewikcyami. Dnia 3 grudnia 1825 roku.

Guberski Kaznaczey Lega.

Naczelnik Stoła Tytularny Sowietnik Zdzitowiecki.

Naczelnika Stoła Pomocnik Znosko.

Wiadomość

O Skarbowych majątkach w wileńskiey gubernii, które w lutym i marcu 1826 roku oddawać się będą z publicznych targow w arędę od d. 12 kwietnia tegoż roku.

N.	Nazwiska majątkow w powiatach.	Stan majątku podług inwentarzy i dochod z nich.								
		Folwarki.	Miasteczka.	Wsi i zaścianków.	Liczba dymow.	Liczba dusz płci męzkiey podług rewizyi 1816 r.	Dochod lustracyyny. Srebrem Ruble	K.	Cena naznaczona podczas targow srebrem albo assygn. R.	K.
	Majątki zawakowane oddają się na lat 12									
	Wileńskim.									
1	Matakiele Milniszki dzierżawa	—	—	—	4	4	84	45	—	—
	Trockim.									
2	Nowosady dzierżawa	—	—	—	1	—	133	50	—	—
	Oszmiańskim.									
3	Nerowka	—	—	—	1	—	60	—	—	—
4	Krawcowszczyzna	—	—	—	—	—	35	90	—	—
5	Kerwele	1	—	—	—	—	68	40	—	—
	Brasławskim.									
6	Bernatowskiego część starostwa	1	—	4	11	5	408	15	—	—
						nowa lustracya sporządza się				
7	Klucz Sołoki i Jezierosy	—	1	—	291	1037	11455	95	—	
	Rossieńskim.								assygn.	
8	Juryzdyka w Rosieniach po Żukowskiey	—	—	—	—	—	9	—	70	—
9	Dulki dzierżawa . . . . ,	—	—	1	8	15	78	14	360	—
10	Bawże Pohorże	—	—	—	5	—	65	32½	—	—
11	Mołowiany	—	—	—	6	10	59	1	—	—
	Telszewskim.									
12	Szledskie Starostwo	1	—	—	6	10	199	59	—	—
	Kowieńskim.									
13	Krużące dzierżawa	1	—	—	15	7	333	10	—	—
	i Upitskim.									
14	Pożąszcze dzierżawa . . . . :	—	—	—	—	—	2	17½	—	—
	Majątki odebrane od dzierżawcow za niewypełnienie przyjętych przez nich na zarządzanie majątkami skarbowemi prawideł, oddają się w arendę do upłynienia terminu dzierżawy nieakuratnych possesorow.									
	Brasławskim.								srebrem	
1	Sutorowicze Starostwo	1	—	1	6	8	81	—	200	—
2	Miłosze Starostwo	1	—	1	12	38	278	40	425	—
	Oszmiąńskim.									
3	Czotyrki dzierżawa	—	—	1	6	19	182	25	188	—
	Wiłkomierskim.									
4	Pomuszskie Starostwo . . . . : .	1	—	8	45	93	1042	7½	1808	—
5	Pohilbiszki folwark	1	—	2	6	30	366	—	381	—
	Telszewskim.									
6	Wideyki dzierżawa . . . . : . .	—	—	1	7	9	173	96	260	—
7	Poizna	1	—	1	2	—	162	30	166	—
	Oprócz tego oddają się jeszcze na osobnych warunkach, o których życzącym przy targach objawiono będzie w 12stoletnią orendę.									
	w Upickim.									
	Traktyer i młyn	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	i Wiłkomierskim.									
	W Łabonarskiey leśney daczy 13 pustoszy z uprawną ziemią i łąkami, 2 karczmy, 16 jezior, i osobno niektóre obszary ziemi.									
	Majątki przeznaczone teraz do odebrania od teraźnieyszych dzierżawcow, za nagromadzoną przez nich niedoimkę.									

N.	Nazwiska majątków w powiatach.	Stan majątku podług inwentarzy i dochod z nich. Folwarki.	Miasteczka.	Wsi i zaścianków.	Liczba dymów.	Liczba dusz płci mężkiey podług rewizyi 1816 r.	Dochod lustracyyny. Srebrem Ruble	K.	Cena naznaczona podczas targow srebrem albo assygn. R.	K.
	Wileńskim.									
1	Gudelki dzierżawa	—	—	—	1	—	90	—	96	—
2	Horodniczestwo wileńskie	—	—	—	—	—	45	$97\frac{1}{2}$	58	20
3	Gierdziuny	—	—	—	4	4	69	15	75	—
4	Kołoboryszki	—	—	1	5	19	67	6	—	—
5	Papunże Pelikany	—	—	—	3	3	24	48	30	—
	Oszmiańskim.									
6	Krewskie Starostwo	1	1	12	199	454	2869	$27\frac{3}{4}$	3360	—
7	Jurgielany Starostwo	1	—	3	30	88	451	35	—	—
	Trockim.									
8	Woytowstwo Trockie	—	—	—	6	—	19	$17\frac{1}{2}$	—	—
9	Naszkuny dzierżawa	1	—	—	—	—	31	20	—	—
10	Niemonoyskie Starostwo	1	1	4	79	181	1172	54	2002	—
11	Smilgi dzierżawa	1	—	1	8	21	136	20	—	—
12	Streypuny Buywuny	1	—	2	4	12	230	$53\frac{1}{4}$	—	—
	Wiłkomierskim.									
13	Miszkiszki folwark	—	—	—	3	6	78	—	—	—
14	Okayńskie Starostwo	—	—	2	37	142	700	$31\frac{3}{4}$	—	—
	Telszewskim.									
15	Placowe w M. Telszech	—	—	—	—	—	131	7	—	—
	Zawileyskim.									
16	Rusoliszki dzierżawa	1	—	—	—	—	53	$75\frac{1}{2}$	58	—
	Kowieńskim:									
17	Koniuchy dzierżawa	—	—	1	13	17	210	$48\frac{1}{2}$	—	—
18	Rakiszki	1	—	—	3	5	11	$37\frac{1}{2}$	—	—
	Brasławskim.									
19	Brasławskiego część Starostwa	6	1	108	244	397	4045	$97\frac{1}{4}$	—	—
	i Rosieńskim.									
20	Łowmiany dzierżawa	1	—	—	11	8	142	$57\frac{3}{4}$	—	—

Guberski Kaznaczey Lega.
Naczelnik Stoła Tytularny Sowietnik Zdzitowiecki.
Naczelnika Stoła Pomocnik Znosko.

---

1. Od Mińskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż w niey będą się odbywać targi na oddanie za dług Skarbowy, w 12stoletnią, od 12 apryla następującego 1826 roku, arendę, bobruyskiego powiatu majątek Jenerał majora Wiszczyńskiego Kosarzyce ze wsiami: Kosarzyce i Zubarewicze, w których liczy się dymow 135, dusz płci mięzkiey 322; dochodu wyliczono 2724 rub. $47\frac{1}{2}$ k. srebrem; zatém życzący wziąć ten majątek w arendę, zechcą przybyć do tey Izby z dostatecznemi w proporcyi dwórocznego dochodu kaucyami, na terminy 1826 roku w mcu marcu: 1szy 6, 2gi 8, a 3ci ostateczny 10, a na przetarg 13 maja; warunki zaś objawione będą przy targach. Dnia 2 grudnia 1825 roku.

Assesor Władzimierz Weredkowicz.
Expedytor Michał Iwanow.
Naczelnik Stoła Hołyniewicz.

---

1. Michał Zaleski b. Podkomorzy Pttu Rosieńskiego Jeneralny massy funduszów i interesów JOXczki Stefanii Radziwiłłówny Prokurator, zapozwałem przez zapozwy 1825 decembra 3 dnia przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessow Radziwiłłowskich Naywyżey ustanowiony powynaszane i w aktach teyże Kommissyi zeznane. 1) WW. Ignacego Jurcewicza, Konstantego Dembowskiego, Jana Krantza, Jana Achen, Grafa Siewersa, Andrzeja Akinfiewa, Fabiana Mackiewicza, Rogaskiego, Jana Narbuta, Wiktora Morawskiego, Karola Burzyńskiego, Alexandra bez wyrażonego nazwiska, Jana Lawrentego Siwersa, Mikołaja Sierzpinskiego, Bezobrazowego, Romualda Giedroycia, Konstantego Jelskiego, Jana Jacewicza, Mikołaja Arańskiego, Piotra Kwiatkowskiego, Michała Piotrowicza, Orłowskiego, Alexandra i Heleny Godardów, Dubskiego, Jana Narbuta, Józefa Kozłowskiego, i Ihnatowicza za obligami i karteczkami skarbowi zeszłego Xcia Dominika Radziwiłła w różnych datach powydawanemi, po dekrecie Sądu Kommissyi 1825 nowembra 19 kontumacyynym, o warowanie mieysce stanności przez opłatę solucyi, o oczewisty wyrok, o zasądzenie na każdym poszczególnie wedle zawinień summ kapitalnych z procentami i expensami prawnemi. 2) Starozakonnego Leyby Mejerowicza Kroskina przynoszącego pretensyą za obligiem jakby przez Xcia Dominika Radziwiłła, Janowi Narbutowi na f. p. 63,714 przelanym, pozniey S: Z. Leybie przekazanym, po dekretach dylacyynych i ostatecznym 1825 grudnia 3 kontumacyynym, a jako na odbiegającym od sprawy po oświadczoney wprzód stanności, o warowanie locum standi, o zapisanie wieczney amissyi mocą Naywyższey organizacyi, a po skassowaniu pretensyi, o nakaz extradycyi obligu do archiwum massy i o dalsze prośby żałoby.

)1(

13) WW. Karoliny matki, Raymunda, Ludwika i Alexandra synów, Julii corki Kałęczyńskich po dekretach kontumacyynych, mianowicie ostatnim 1825 nowembra 17 o sądzenie za obligami summ jedney 1536 f. p. 3 g. drugiey 13,000 f. p. i trzeciey 68 cz. zł. z procentami i expensami prawnemi. Jakowych ichmościow jako niewiadomych z mieysca stałego pomieszkania o ninieyszym zapozwaniu z instancyi massy przez trzykrotne ogłoszenie w Kuryerze Litewskim zawiadamiam.

Michał Zaleski Prokurator massy.

Takowe uwiadomienie wolno drukować dnia 7 grudnia 1825 r. Cenzor Radzca Stanu Ignacy Reszka.

---

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Antoniemu Szambelanowi Jego Cesarsko-Królewsko-Polskiey Mości, i Stanisławowi b. Porucznikowi gwardyi Pol. Xiążętom Jabłonowskim Sukcessorom zeszłego Xcia Stanisława Jabłonowskiego Senatora Wojewody Królestwa Polskiego przypozew przed Sąd Ziem. Wilenski na kadencyą św Trzykrólską i do każdego przypadnienia sprawy z powództwa Ur. Maryi z Xiążąt Sapiehow Xiężny Puzyniney Starościny Szaternickiey w referencyi do dowodow u Sądu złożyć się mających i do kilku Remiss Sądu Głgo Littewskiego Wilenskiego 2 Departamencie, skutkiem których wszystkich Kredytorow żałcey w Ziem. Wilen. ustalony konkurs, wynosi się mianowicie oto: Sąd Głny Lit. Wilen. 2go Depart. naypierwszą jeszcze w roku 1807 septembra daną Remissyą z powodu kłócenia Delatorki po różnych dykasteryach, na jednoczasową ze wszystkiemi kredytorami, debitorami rozprawę, jeden Sąd Ziem. Wileń. przeznaczył i onemu pewność funduszu zdefiniować, oraz jaki w ostateczności sposob satysfakcyi kredytorom następować powinien, rozpoznać polecił; żał. więc nieustając w tym dowodzie owszem, gdyby jeszcze bardziey wyświeciła dostateczność swojego funduszu a ztąd niepotrzebę exdywizyi, zmuszona jest przypozwać obżał. Xiążąt Jabłonowskich jako swoich Debitorow, którzy ze skutkow zawartego przez plenipotenta żał. Felixa Kodłobickiego na wyprzedaż dóbr w piątey części po zeszłey ciotce Xiężnie Jabłonowskiey na żał. spadłych rezygnacyynego w roku 1804 stycznia 25 datowanego kontraktu, summę zł. pol. 208,000 a dotąd z procentem drugie tyle Deltorce zawiniają, i w takowey cytacyi następnie zakłada prozby: na twierdzy dowodow sądzenia na obżałnych Xiążętach Jabłonowskich summę 208,000 zł. z procentami cum-altero-tanto, żadnych kwitow ani dekretow extra forum w kondykcie pouzyskiwanych a warunkow cpisom uczynionym z obżałł. do detrunkaty nieprzyjęcia, tym sposobem całą rzecz in statum quo bydź powinna uważana, nieprawne przezyski i przewody processu niestannego, mimo jeden Sąd naznaczony, gdziekolwiek trzymane skassowania, i unikczemnienia obżałnym Xiążętom Jabłonowskim prosto, Delatorce odpowiadać zobowiązania, bliższości dowodu i odwodu dla dellatorki uznania, expens prawnych zwrótu sądzenia i tego wszystkiego decydowania co czasu rozprawy dowodzonym będzie, z wolną poprawą żałoby.

Roku 1825 mca decembra dnia 4. Woźny niżey wyrażony zeznaję iż takowego pozwu kopią z autentykiem zgodną w sprawie JOXżny Maryi z Sapiehow Xiężney Puzyniney Starościny Szaternickiey przed Sąd Ziem. Pttu Wilen. na roki Trzykrólskie w mieście Wilnie sądzić się mające i do każdego przypadnienia sprawy JOXiążętom Antoniemu Szambelanowi Jego Cesarsko Królewsko Polskiey Mosci, i Stanisławowi byłemu Porucznikowi gwar. Pol., Jabłonowskim Sukcessorom zeszłego Xięcia Stanisława Jabłonowskiego Senatora Wojewody Król. Pol. do Gazety Kuryera Litt. przez trzykrotną awizacyą dla wiadomości jako nie possydującym żadnych dobr w Gubernii Wilen. podałem i o terminie rozprawy nastąpić mającey w Sądzie Ziem. Pttu Wilen. za ninieyszym zapozwem oznaymiłem. ut supra.

Woźny Sądu Ziem. Ptu Wilen. Antoni Siewruk.

Roku 1825 mca decembra 4 dnia przed Aktami Ziemskiemi Pttu Wilen. stawając osobiście woźny w górze wyrażony relacyą podanego pozwu urzędowie zeznał.

Przyjąłem JanZienkowicz wilen.Ziem.Regent.

Wolno drukować ten Pozew dnia 7 grudnia 1825 r. Cenzor Radzca Stanu Ignacy Reszka.

---

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski nad majętnością Czyżyszki zwaną niegdyś do dziedzictwa zeszłego Piotra Kluczewskiego przynależną w powiecie Wileńskim położoną, Dekretami Sądu Ziemskiego Powiatu Wileń. na usatysfacyonkowanie kredytorow do teyże majętności pretensye regulujących ustanowiony, po załatwieniu kwestyów akcessoryynemu stopniowi właściwych, za obwieszczeniem prawnie podanym, do kontynuacyi takowey czynności, w dniu 19 teraznieyszego miesiąca decembra przystąpił, i ażeby strony procedujące odbywaniem produktow zaymowały się zalecił; iżby zatém kredytorowie i pretensorowie z pomienioney majętności szukający satysfakcyi, a także sukcessorowie wyż wyrażonego PiotraKluczewskiego jeśli gdzie się naydują, o złożeniu się ninieyszego sądownictwa i rozpoczęciu czynności mieli wiadomość, a także, że tenże Sąd w mieście Wilnie exystujący, takową konkursową sprawę w następującym miesiącu decembrze teraźn. 1825 roku nieodmiennie wezmie do namowy, a na niestawających ammissyą uzna, przez trzykrotną awizacyą w Gazecie Sankt-Petersburskich Wiadomości, i w Kuryerze Litewskim, umieszczoną zawiadamia. Roku 1825 miesiąca nowembra 30 dnia.

Adam Daukśza Prez. Gr. Wileń. Exdyw.

Mateusz Seybutt Romanowicz Sędzia Ziem. Wileń. Exdywizor.

Romuald Chrzczonowicz Sędzia Grodz. Ptu Wileń.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 8 grudnia: rub. srebrny 3 rub. 78¼ kop., imperyał 37 rub. 80 k.